

๔. บทขยายประทาน

เมื่อแปลบทประทานแล้ว ก่อนจะแปลบทอื่นต่อไป จะต้องหาบทที่ขยายประทาน แปลเป็นลำดับต่อไป บทขยายประทานมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. **บทวิเสสนะขยาย** คือ บทขยายจำพวกศัพท์คุณนาม เป็นต้น มีลิงคะ วจนะ วิภัตติ เหมือนประทาน บทวิเสสนะได้แก่บทต่อไปนี้ เช่น

บทคุณนาม	เช่น	ปณุฑิต สามเณโร
บทวิเสสนัสพนาม	เช่น	โล สามเณโร
นามกิตก์อยู่หน้า	เช่น	สาวตุถีวาสีโน ชนา
กิริยา กิตก์อยู่หน้า	เช่น	คำม คโต บุริส
สังขยา	เช่น	ปณจสตา ภิกขู
สังขยา ผื่นลิงค์ และวจนะ	เช่น	ເຄຸນວິສໍ ກິກຸງ

๒. **บทนามนามขยาย** คือ บทที่ขยายประทานนั้นเป็นบทนามนามที่ประกอบด้วยฉันวิภัตติแสดงความเป็นเจ้าของบ้าง ประกอบด้วยสัตตมวิภัตติแสดงความเป็นที่อยู่อาศัยเป็นต้นบ้าง เช่น

ฉันวิภัตติ	เช่น	ເສුජිස්ස පුත්ටි คำม คโต
ฉันวิภัตติ	เช่น	ເගෙස්ස පුත්ති ජීර්
สัตตมวิภัตติ	เช่น	คำເມ ມනුສ්ථາ
สัตตมวิภัตติ	เช่น	สาวตุถිය ກිර ເສුජි

อนุต มาน ปัจจัย ถ้าประกอบด้วยปฐมวิภัตติเรียงอยู่หน้าประทานมีลิงคะ วจนะ วิภัตติ เหมือนประทาน อนุต มาน ปัจจัย เป็นบทขยายประทานเรียกวิเสสนะ ถ้ามีลิงคะ วจนะ วิภัตติ เหมือนประทานเรียงอยู่หลังประทาน อนุต มาน ปัจจัยนั้น เป็นกิริยา ในระหว่างเรียกว่า อัพกันตรกิริยา อนุต มาน ปัจจัย ประกอบวิภัตติอื่นออกจากปฐมวิภัตติ (คือไม่มีลิงคะ วจนะ วิภัตติ เหมือนประทานในประโยชน์) อนุต มาน ปัจจัยนั้นเป็น วิเสสนะ ทั้งหมด (ให้นักเรียนดูการแปลวิเสสนะ และหลักสัมพันธ์เพิ่มเติม)